

Universitäts- und Landesbibliothek Tirol

Chronik des Minoriten-Guardians des St. Jakobs-Klosters in Olmütz, P. Paulins Zaczkovic, über die Schwedenherrschaft in Olmütz von 1642 bis 1650

Zaczkovic, Paulinus

Wien, 1881

Ex Diario Rev Patris Schönberger

Ex Diario Rev^{mi} Patris Schönberger,
Rectoris Collegii Societatis Iesu Olomucii.

Annus 1642.

Iunius.

Die 20. Consultatio apud Dominum Administratorem de solvendo litro 12^m flo. numerati eqvi 80 gildtpfert Ecclesiasticorum. Collegium dedit pro 2¹/₄ gildtpfert 337 fl. 30 k. Convictus 450 fl. dedi etiam mutuum depositum Domino Administratori 765 fl. 16 k. quibus adde nostram summam, fiunt 1102 flo. 46 k. Ex quibus debentur Domino Humpolezky 1097 flo. 8 k. Residuum ex meo dedi.

Die 24. Dominus Administrator iterum consultationem habuit cum Religiosis, ut ipsi Eqvitatui de pabulo providerent ita volente Commendante. Petiit autem Commendans de novo 6000 Imperialium. Responsum hodie: primam summam non solutam esse, impossibile novam dare. Venit hodie novus Commendans Paickel, Finlandus, absqve omnibus impedimentis, qvi absolute commendabit. Noster serius et Religiosorum serius inimicus. In dei manu tamen Cor Eius. Petiit a Senatu statim sustentationem honestam, saccos pro frumento ex Hradiss advehendo 500, et qvartiriorum dilatationem pro militibus.

Die 26. Sum vocatus mane et vesperi ad Dominum Administratorem cum aliis Religiosis, ratione Contributionis novae a Dorstenson indictae. Visitarunt nos duo Qvartirmaister.

Die 27. Vocatus sum mane et vesperi ad Consultationem habitam apud Dominum Administratorem ratione petitaе ab hoste pecuniae.

Die 28. Iterum consultatum bis apud D. Administratorem mane et vesperi.

in fenestris; Apes a S. Catharina in patibulo⁴. In einigen Manuscripten findet sich zu dieser Abhandlung noch eine längere ‚Instructio pro illis, qui delectantur apibus⁴. Beginnt: ‚Multi timent apes⁴. Ende ‚Ruta . . . cum sale recocta et in vino sumpta, stomachi dolores sedat. Haec pauca de apibus⁴.

Die 29. Soluti 182 flo. portio ex 6000 Imperialium Commendanti ab Ecclesiasticis solvendorum, concernens bona Neoticiŋinsia, qvae sunt sub potestate hostis.

Iulius.

Die 9na. Die Mercurii vexati a Militibus. Misit enim Maior Regimenti epistolam, se petere pro singulis eqvitibus 300 flor. et Magister eqviturum 100 fl., adeoque 400 fl.

Die 22. Die Martis iterum monitus sum wegen der Tractamentgelder pro 2 septimanis solvendis Commendanti. Petiit Commendans de novo a Civibus primo solutionem 4000 Imperialium. 2do pro singulis militibus per septimanam Imperialem, numeraruntqve milites 1800, cum vix sint amplius mille. 3° Medietatem vini, qvoad est in Civitate. 4to Medietatem frumenti. 5° Solutionem pro operariis. Duo debebant archibusari propter adulterium, donatum utriqve, et conversa mors in Virgidemiam. (Dominus Obeslavius libros suos custodiendos tradidit 105.)

October.

Die 9na. Die Iovis fuit Consultatio apud D. Administratorem Ecclesiasticorum ob novam petitionem Commendantis, ratione 5500 Imperialium; ablegati ad eum P. Polinger et P. Procurator Carthusianorum. Ego debebam ire, sed excusavi me fortiter.

Die 10. Die Veneris responsum a Domino Commendante petere se contributionem ex omnibus bonis, qvae sunt in potestate etiam non sua, sed eorum, qvi Olomutii sunt, ubicunque iacerent. Consultatum iterum, et ablegati denuo priores. Responsum acceperunt crastina.

Die 11. Die Sabbathi Dominus Commendans respondit, se petere qvam citissime resolutionem; ni venerit, se combustum Ecclesiasticorum bona omnia, usque Brunam, et his diebus exemplum statuturum in Comitibus de Salmis bonis, ni statim se accomodet. Visitavi Dominum Administratorem. Discessi ego Radicam, et porro Czeikowicium hora qvinta.

December.

Die 18. Aliter cum Domino Administratore processum, ad quem Dominus Decanus, e Decanatu insolenter deductus, applicatis saepius pistolis, in aresto est habitus. Impositi illis 40 Equites circa medium primae pomeridianae, coeperunt statim in ipso hypocausto Domini Administratoris insolenter cibum et potum petere, inde non exire, fidicines adducere, omnis generis insolentias strictis gladiis, et pistolarum explosione facere, duravit tota nocte, succedentibus novis ex civitate, quando ebrii non poterant pergere. Dominum Administratorem nunquam permiserunt ex hypocausto exire. Ebiberunt ultra 10. urnas vini, pro fidicinibus petiverunt ab eodem 9 fl. Quater apposita fercula, et semper 10, fracta 80 vitra, effusum in terram vinum, effractae fenestrae et fornax. Ego haec omnia nesciebam, qui caeteroquin statim sponte iuvissem.

Die 19. Die Veneris misit ad me Dominus Administrator significatum, quae tota nocte acta essent, ut ad Dominum Commendantem irem, et efficerem, ut tollat executionem, et concederet moram, se laboraturum, ut deponantur haec 9000 fl. et hebdomadaria contributio 100 Imperialium. Impetravi, et sustuli executionem, ut iuberentur omnes abire circa undecimam antemeridianam. Visitavi Dominum Administratorem, et D. Decanum simul. Ille dixit, si sibi daretur optio, an talem vexationem vellet iterum sustinere, vel caput amittere, quod mallet secundum eligere.

Die 28. Die Dominico promulgatae Indulgentiae pro Festo Circumcisionis. Visitavi D. Administratorem circa 10ma male valentem, et quia prope desperatus videbatur, adhortatus sum, ut se disponat pro salute animae suae et securitate. Sed licet vix loqui potuerit, minime pluribus talia dicentibus credidit. Ivi ad D. Decanum, eique significavi statum et rogavi, ut statim post prandium descenderet, tempus esse accipiendi omnium rerum informationem. Qui licet promiserit se statim iturum, cunctatus tamen est usque ad 2dam, iamque paulo ante obiisse D. Administratorem reperit, catarrho suffocatum. Casu supervenit Lector Bernardinorum, qui aegre persvasit una cum Doctore tempus confitendi esse. Vix tria locutus verba, quae non intelligebantur, dans signa doloris, accepit absolu-

tionem, et expiravit cum sensu omnium. Hic effectus fuit executionis.

Die 31. Die Mercurii fuit conventus Ecclesiasticorum apud D. Decanum; ego tuli totam quotam tam Collegii, quam Convictus dandam Commendanti, ne simus ulla in mora, ad D. Decanum. Commendans tamen ob mortem Administratoris distulit terminum solutionis usque ad xi^{am}, vel xij^{am} Ianuarii. Suggesti D. Decano 5 media, quibus possit pecuniam pro solutione acquirere pro Episcopatu. Fuerunt primae Vesperae. Ioannes redit re infecta, equi emanerunt, fuit disciplina et exhortatio.

Annus 1643.

Ianuarius.

Die 9. Die veneris habui consultationem, fui apud D. Decanum cum aliis Ecclesiasticis.

Die 10. Die Sabbathi fui apud D. Commendantem mane, impetravi licentiam D. Decano eundi Viennam, quam tamen licentiam post prandium revocavit, perversus mox est a D. Hammerstain et Santhoff. Dedit tamen licentiam mittendi aliis et mihi, ut possem ire Czeicovicium.

Die 11. Die Dominico fui apud D. Decanum, dedi ei triplices literas, nomine status Ecclesiastici mittendas Viennam ad Serenissimum et Episcopum Viennensem, ad Serenissimum binas Germanicas et latinas.

Die 12. Die Lunae praesentibus Ecclesiasticis omnibus factae et revisae rationes, data assecuratio cum subscriptis testibus, mihi et P. Procuratori Carthusianorum. Fui apud D. Commendantem, praesentavi P. Priorem omnium Sanctorum et Vicarium Krautwurst, ituros cum literis Viennam, significavi post litanias me cras iturum Czeicowitium, et reliqui in Vice Rectorem P. Melchiorem Kaukal.

Die 13. Die Veneris fui iterum mane apud D. Commendantem, et D. Hammerstain, impetravi dilationem solutionis sex millium imperialium usque in finem sequentis septimanae.

Die 19. Die Iovis fuit recreatio. Convenerunt omnes Ecclesiastici apud D. Decanum ratione petitae Contributionis.

Februarius

Die 20. Dominus Commendans obtulit se soluturum interea tria millia centum quinquaginta florenos equitibus, cum reversalibus datis a statu Ecclesiasticorum, ut recipiat ab Eodem in bona moneta, cum isti ablegati Vienna venerint, scilicet, quando novem millia flor. deponentur simul integre.

Die 21. Commendans immutatus pecuniam noluit concedere, misit 25 musquetarios pro executione ad Collegium, totidem ad Carthusianos et Decanum, et nos omnino nihil in mora fuerimus, die iam 31. Decembr. nostram quotam deposuerimus. Voluit tamen extorquere hanc totam summam. Intra horam placatus et executio sublata est, concedente ipso tria millia centum et quinquaginta flor. Coactus sum Commendanti vendere quatuor boves 90 flor., potuissem habere pro iis iam 200 flor. Pater Patecius rediit Czeikovicium, D. Erthal tandem liberatus est, et permutati captivi.

Die 25. Die Mercurii adivi D. Decanum, et serio ei inculcavi negotium cum Commendante, ne omnes religiosos sua tarditate exponat periculo. Vulneratus noster famulus ab equite.

Die 27. Die Veneris fuit apud me heri et hodie P. Procurator Carthusianorum ratione negotii cum D. Commendante. Post prandium fuimus Ecclesiastici omnes congregati apud D. Decanum, egimusque circa hoc punctum.

Martius.

Die 2^a. Die Lunae convenerunt iterum Ecclesiastici. Congregata pecunia trium millium centum quinquaginta flor. Annuntiatum Commendanti, eam deponendam in moneta partim, partim in imperialibus et ducatis, sed Commendans distulit solutionem in octiduum, ut interea conquirantur pro hac summa meri ducati et Imperiales. Hoc negotium et promissionem fecit Decanus inseciis aliis, et postea nihil praestitit aut parum.

Die 7^a. Die Sabbathi Commendans ursit solutionem 9 millium flor. D. Decanus fuit in angustiis, nec sciebat se pacificare. Adivi eum mane, cum omnes Religiosi pridie discessissent cum indignatione, proposuique ei cum aliis Religiosis, an velit nobiscum tenere et ad solutionem concurrere, an non, antequam accedamus D. Commendantem. Inclinator fuit, ut permetteret, egit cum testibus, ut ex haereditate Domini Administratoris acciperet, quae inventa, cum D. Administrator

promiserit; interim ne pusillanimitate succumberet D. Decanus, debuerunt promittere Religiosi, quod velint se obligare ad restitutionem illius depositi, cuius est, si Serenissimus non succurreret. Festum S. Thomae celebravit apud P. P. Dominicanos P. Crasius, et P. Regens.

Die 8^a. Reperimus Commendantem in bona stella. Ego cum P. Regente et P. Procuratore Carthusianorum, proposui illi primo, cras soluturos nos 3150 fl. daturos 500 ducatos, residuum in ducatis secuturum in Summa reliqua, interim acciperet monetam. 2do ut defalcaret ratione Bistricz combusti die Sabbathi 90 Imperiales, quos Wanik accepit. 3^{io}. Vt parceret monasterio Hradiss, nihilque noceret amplius. 4to. Vt pro Summa reliqua 5850 fl. expectaret diutius. 5to. Vt pro menstrua contributione sineret vendi ex domibus Canonicorum, quae vendibilia. Ad omnia responsum benignum acceptum.

Ad 1um respondit se fore contentum. Ad 2um ostendere literas voluit, quare combusserit, eo quod ex literis interceptis intellexerit, quod Borry Generalis ad D. Comitem Rottal scripserit, quod in Bistricz ipse suum Hauptqvator habiturus sit, et Holessau, quod ipse ideo combusserit, quod ara palis circumdata sit. Pago pepercisse, eo quod munitus non sit, suumque hostem si quaerere possit. Ad 3um respondit, nec unicum domum accensum iri. Ad 4um svasit, ut deponeretur summa residua hac septimana ad evitandam indignationem Officialium, qui tam diu expectarant, posteaquam tot terminis promissa solutio, et non praestita, et vere ita est. Ad 5um respondit, ut fieret consignatio aliqua, se visurum, ut concedatur. Nam alias vi ad se trahere voluit.

Die 9na. Die Lunae Festum SS. Cyrilli et Methodii. Deponi debebat D. Commendenti pecunia 3150 f. Sed ob tarditatem D. Decani res iterum dilata in crastinum. Venit D. Decani curriculum ante Octiduum Prostannam missus pro rebus D. Commendantis, nomine D. Decani emendicante D. Commendante pecunia, equis et curriculo. Sic oportet captare benevolentiam, scilicet, ut patiantur innocentes, et liberetur unus ab onere, qui id deberet portare, quia cum D. Administratore promisit.

Die 14ta. Die Sabbathi P. Qvardianus Bernardinorum trium. Visitatus in exitu ex Vrbe cum curru, deposita pecunia Commendenti.

Die 16. Promisit D. Commendans, se nihil petiturum usque ad adventum sui Exercitus praeter hebdomadariam Contributionem, quae ut colligi possit, rogatus est, ut permittat frumenti et vini partem vendi in hunc finem ex Canonicorum domibus. Quod unicum medium debet apud eum fortiter urgeri, eo quod non supersit aliud.

Die 17ma. Die Martis D. Commendans adhuc me dimittere noluit, praetendens pecunias hebdomadarias nondum solutas. Visitavit me D. Decanus agens de variis et publicis et privatis. Accessi D. Commendantem, cum quo locutus diu, reperi eum in bona stella cum D. Supremo Locum tenente Santhow, Maior Koller, et Maior Wilhelm. Qvitantiam dare promisit ad formam, quam volumus pro 6000 Imperialium solutis, et me cras dimissurum promisit.

Aprilis.

Die 20ma. Nihil occurrit. Commendans dixit ad P. Kaukal, illa 6000 Imperialium se nunquam petiturum fuisse, si Administrator ei bona verba, et hebdomadariam Contributionem dedisset. Venerunt Czeicowitio ad Collegium 18 caseoli, et 3 m. ovorum.

Die 30. Commendans ursit contributionem apud Decanum et Carthusianos, ad nos non misit.

Maius.

Die 9na. Commendans petiit 300 Imperiales ab Ecclesiasticis pro uno mense, reliqua expectare voluit ad adventum meum; misit ad Decanum et ad Collegium suum Buchhalterum.

Die 10. Fuit P. Kaukal apud Decanum et rogavit, ut in absentia mea contentaret Commendantem.

Die 11. Commendans ursit dictam Contributionem, Decanus more suo rem differebat, noluit totum Clerum convocare, sed tantum Carthusianum. Egit P. Kaukal cum P. P. Consultoribus, quid facto opus, si executionem impedire non possemus, quae timebatur; conclusum, ut darentur isti 300 imperiales Commendenti, accepta quota monasteriorum, et reliquum interim suppleremus accepta mutuo pecunia. Impetrata tamen dilatio ad octiduum.

Fuit magnum frigus ita ut necesse fuerit calefacere cubiculum commune quatuor vel quinque diebus.

Die 13. Decanus in mea adhuc absentia misit ad P. Kaukal, ut provideremus, quod Commendans possit contentari, dixit, se ab hac Contributione esse exceptum. Respondit, ne sibi id persuaderet, sed ab incipienda executione rogavit, ut rem ipsemet componat in absentia R. P. Rectoris pro toto Clero in itinere laborantis. Tertio svasit, ut convocaret omnes, quos periculum concernit, peteret diminutionem et facultatem frumentum distrahendi.

Die 15. Fuit P. Kaukal apud Commendantem cum P. Carthusiano, iterum P. Carthusiae cum Vicario nil impetrarunt nisi dilationem ad septimanam.

Die 19. Die Martis fuit Conventus Ecclesiasticorum, ubi feci relationem expeditionis et quid agendum cum Commendante sit actu. Decretum nempe erat, dicendum ei, impossibile esse imposterum contribuere.

Die 20. Die Mercurii cum D. Decano adiimus omnes Commendantem; ostendi decretum Serenissimi, quo fuit Commendans offensus. In furia dixit, se hodie habere velle pro tribus mensibus solutionem, videlicet 900 imperiales. Statimque misit ad omnes executionem circa 9. matutinam, videlicet ad Collegium 20 milites cum Capitaneo et Locum tenente, ad D. Decanum totidem, totidem ad omnes Sanctos, Carthusiam, et S. Catharinam, prohibitumque fuit, ne me uspiam exire permetterent; brevi tamen mitigatum hoc imperium. Milites iussi comedere et bibere. Datum vinum, cerevisia alba, amara, carnes. Ad omnes Sanctos pro 9 florenis vinum adustum biberunt; mane, in Carthusia sex urnas amarae cerevisiae exhauserunt. Ad omnes Sanctos duo cultris confixi sunt milites, quorum unus mortuus statim, alter etiam incurabiliter Corporalis. Convocatus status Ecclesiasticus ad D. Decanum. Omnes comparuerunt, decretum, ut quandoquidem prohibuerat, ne ullus ad se veniat ex iis, qui fuerunt, Lector Franciscanorum iret, diceretque conditionate nos soluturos proximis diebus, modo sit possibile acquirere. Noluit. Tandem consentire debuit post biduum, quod solvere velimus 900 florenos; quod tamen biduum sedata furia Commendantis postea exerevit in octiduum. Interim mutati vesperi officiales succedere novi milites totidem ut ante, quos duxerat insignis a facinoribus suis miles locum

tenens capitanei, qui ad vexandum aptus statim iussit, omnibus dari vinum et cerevisiam ac cibum, lustravitque ipse statim cellarium. Tres petiit praecipuos Patres, quibuscum volebat bibere. Sed Patre Rectore negante se facturum ante coenam, destitit, mitiorque paulatim factus, brevi audiit tollendam executionem, quod et factum est.

Die 21. Die Iovis Commendans solutionem in diem Lunae sustulit.

Die 22. Die Veneris convocati Ecclesiastici omnes. Facta quotarum distributio in omnes pro 1500 Imperialibus.

Die 23. Die Sabbathi iterum Conventus repetitus. Restiterunt valde Bernardini, donec informarentur. Visitavit me D. Decanus. Venit ad utrumque Buchalter.

Die 25. Die Lunae Buchalter ivit ad Commendantem rogatum, ut solutionem propter festa differret in diem Mercurii et Iovis. Concessit.

Die 27. Die Mercurii fuit Conventus Ecclesiasticorum. Monitus D. Decanus, ut vocet hodie Buchalterum pro solutione; neglexit, unde evenissent fere incommoda magna.

Die 28. Die Iovis P. Lector Bernardinorum fuit apud Commendantem, retulit in speciem bonum responsum, sed in re nihil fuit.

Die 29. Die Veneris numerati Buchaltero 800 floreni. Commendans pessime contentus, sub poena Executionis exegit in crastinum certo totam summam pro quinque mensibus; qui tamen primo elabentur die 2. Iunii. Fui apud D. Decanum.

Die 30. Die Sabbathi venit ad me D. Decanus cum Buchaltero, petitum mutuum a D. Hammerstein, qui concessit 900 florenos, ut reddantur ei in bona moneta quantum fieri poterit intra 4 septimanas; item mutuum concessum a D. Wanke, qui dedit sexcentos florenos, vterque ad 4 septimanas, expectat, ut solvatur eis ante 28. Maii. Data eis syngrapha a statu Ecclesiastico, et Buchaltero quaestori bibale 20 Imperiales.

Iunius.

Die 4. Die Iovis iterum novam contributionem indicii curavit civitati et Ecclesiasticis Commendans, illi 1500, his 1200 Imperiales, solvendos ad festum S. Ioannis Bapt. absque replica. Preces 10 Horarum.

Die 5. Die Veneris venit ad me Buchalter; ego ivi ad Decanum.

Iulius.

Die 3. Die Veneris scriptum ad Generalem Dorstensohn ab Ecclesiasticis ratione Restantiae 7050 promissorum imperialium a Domino Administratore. Dobatschovium a Svecis per accordo occupatum; venerunt Legati Regis Daniae 2da huius ad castra Dorstensohniana.

Die 4. Secretarius Commendantis vocavit me et D. Decanum in crastinum pro hora octava. 15.

Die 6. Die Lunae hora octava comparuimus. Indicavit nobis esse solvendum 2050 Imperiales vel eundum ad castra. Legit literas Dorstensohnii. 17

Die 7. Missa vesperi hora 6. executio, septuaginta circiter milites, ad Decanum 12, ad Carthusianos 15, quibus etiam aliquid contribuere debebat monasterium Omnium SS. exustum. Sustinuimus Executionem per totam noctem. Insolentes fuerunt inebriando se, et furto sublegendo, vagati per omnia loca Collegii. Circa vndecimam ivi cum D. Decano, qui nobiscum in Collegio pernoctavit, ad D. Commendantem. Significavi, nos velle solvere, quantumvis coacte, ista 7050 Imperiales, dummodo tollat executionem, et permittat nos exire ad D. Wittemberg, ut cum eodem circa terminos solutionis tractemus, concessit, et obtulit se etiam, quod velit dare mutuum quantum haberet. Interea scriptum Wittembergero de facta executione. 18

Die 9. Die Iovis dum nos quaereremus equos pro via, et Dominus Commendans offerret in crastinum, venit hora 4ta vesperi Supremus Dörflink cum supremo Locumtenente Regimentis Wittemberger Iunioris, afferuntque literas ad hodie solvendum, aut ad castra omnibus eundum; sic esse Dorstensohnii voluntatem; adhibitis modis omnibus nihil omnino actum. Itaque cum ante iam cogitatum esset de mediis, inquisitum de ulterioribus. Decanus promisit, se intra 4 septimanas restitutum 2000 Imperialium, Carthusianus mille, sed ipse nihil servavit, et alteri, ne faceret, persvasit.

Die 10. Die Veneris inventum subsidium apud duas Personas, apud Dominam Canpergerianam et Dominam Schmidin. D. Iudex Caesareus etiam obtulit se ad 300 florenos; Dörflink discessit vesperi hora 7ma, et Locumtenens mansit. Pecunia

numerata, in cista subsignata mansit in Collegio, donec redderetur obligatio.

Die 11. Die Sabbathi reddita obligatio, et ablata pecunia, ratione etiam Cremsiriensium mutuum.

Die 13. Die Lunae petitis a Commendante exitus ad castra cras; concessus conditionate, si solvatur menstrua pecunia sibi debita hodie, et pecunia pro calceis universim 400 Imperiales.

Die 14. Die Martis fui cum P. Carthusiano apud Commendantem, qui noluit expectare redditum ex castris, sed ante pecuniam habere. Sic tandem post prandium cum eo conventum, ut solverentur 200 Imperiales usque ad 14. Iulii, inchoando a 2. Iunii, quousque antea solutum est. Concessus exitus sic ad castra in crastinum; sed pecunia deponenda cras vel perendie, et quidem ex vendito Canonicorum frumento, quod concessit Commendans.

Die 15. Die Mercurii discessi ad castra cum D. Decano ad Generalem. Habui ea die brevem audientiam, quia perpetuo scribebat Generalis, a quo invitati statim sumus ad coenam. Invitati etiam sumus a Stalhans et egimus gratias, ivimusque ad D. Kopy, cui etiam condixeramus. Interea per Praefectum annonae impedita venditio frumenti, et pecunia idcirco etiam Commendanti non soluta. Restituta Dominae Canpergerianae sua et D. Topolansky, item res Congregationis P. Beker; vesperi P. Regens cum socio comedit in refectorio, tractati laute.

Die 16. Die Iovis allatus vervex ex Radica. Commendans distulit venditionem frumenti ad nostrum redditum. Vesperi post sextam transierunt quinque regimenta, ituri in Silesiam; habui audientiam longam apud Dorstensohnium, a quo invitatus fui ad prandium et mansi cum D. Decano.

Oblatus nobis primus locus post Palatinum, qui semper praecedit Dorstensohnium, licet tantum sit Magister equitum. Vocatus Commendans Olomutio in crastinum.

Die 27. Die Lunae D. Commendans vrsit 300 Imperiales, negavit medium solutionis ex frumento Canonicorum, quod ante concesserat. P. Pellinga cum socio missus ad castra ad Wrangel, ut conveniatur ratione lytri Cremsiriensium, et agatur ratione nostri discessus, vel mansionis absque contributione; Commendans iterum vrsit solutionem, ni fiat in crastinum, hora

octava, minatus executionem. Misi P. Regentem ad Decanum, qui Decanus nihilominus fecit.

Die 28. Die Martis P. Carthusianus cum Vicario uno ivit ad Commendantem; cumque non videret aliud medium, obtulit se, quod velit frumentum suum vendere, ut colligant 300 Imperiales; sic expectavit adhuc Commendans in crastinum. Mane edens signa odii contra statum ecclesiasticum, dicensque: aut vos debitis exire ex civitate aut ego.

Die 29. Die Mercurii distulit Commendans iterum usque in diem Sabbathi, factus pacator.

Die 30. Die Iovis frumentum a D. Decano acceptum 200 modiorum et eius loco dati 200 Imper. ut miretur P. Carthusianus in deponenda pecunia 500 Imperialium. Vesperae primae.

Augustus.

Die 1. Die Sabbathi fuit apud me P. Carthusianus, concessi illi pecuniam.

Die 13. Die Iovis valediximus Dorstensohnio et decretum accepimus, ut ecclesiastici contribuerent adhuc 2 mensibus singulis omnes 500 Imperiales, 200 Imperiales pro Commendante, postea si qui vellent libere discederent; redii domum feliciter.

Die 19. Die Mercurii auditum, Dorstensohnium misisse in montes 2000 milites etiam, qui omnia dominia spoliarent. Neotitschinensibus pagis etiam pecora abstulerunt, et Freibergam exusserunt.

Die 26. Die Mercurii fui apud D. Commendantem, et impetravi, ut expectaret cum solutione 500 Imper. usque ad finem mensis.

September.

Die 4. Minatus executionem Commendans.

Die 5. Die Sabbathi minatus iterum executionem Commendans ob Decani tarditatem, qui iterum ducentos Imperiales menstruos, quos heri deponere debebat, nondum deposuit; petiit simul 500 Imperiales menstruos sibi deponi. Fui apud Decanum cum P. Regente et Carthusiano, et reduxi in viam bonam. Misit eodem die D. Decanus duos Vicarios ad D. Commendantem.

Die 7. Die Lunae fuit Conventus Ecclesiasticorum apud D. Decanum, nihil factum pro more, sed omnia derivata in nos, ut solvamus pro omnibus. Post prandium misit D. Commendans, ut satisfiat pro quingentis, quod alias velit hodie mittere 50 Musquetarios. Adii D. Commendantem cum P. Carthusiano et P. Regente, deduxi eo, ut mittat ad Decanum, quod nos velimus iuxta ipsius divisionem solvere; dixit se missurum, et postea communicaturum responsum.

Die 17. Die Iovis adivimus D. Commendantem, quod status Ecclesiasticus velit solvere sequenti septimana pro praesidio 500 Imperiales, et 200 pro ipso, et ita valedicere et abire.

October.

Die 3. Die Sabbathi P. Kaukal ivit Radikam. Commendans petiit ab omnibus, quantum velint dare menstrue. Decanus promisit 80 Imperiales cum suis. Monasterium Omnium SS. 10 Imperiales, S. Catharina septem, S. Clara 5. Nos nihil aliud cum P. Carthusiano quam 32 Imp. Si velit esse contentus, manebimus, sin minus, abibimus.

Finis.

